

Izvillek pravnih podlag zakona in pravilnika, ki vplivajo na uveljavljanje pravic do subvencioniranega prevoza dijakov in študentov

Začetek maja 2013 je začel veljati nov *Zakon o prevozih v cestnem prometu* (Ur.l. RS, št. [39/2013](#)), ki uvaja tudi novosti, ki se nanašajo na subvencioniranje prevoza dijakov, študentov in udeležencev izobraževanja odraslih. Prav tako sta bila v avgustu 2013 sprejeta nova *Pravilnik o izvajanju subvencioniranega prevoza* (Uradni list RS št. 69/13) in *Pravilnik o določanju cen subvencioniranega prevoza* (Uradni list RS št. 69/13).

Upravičenost

Upravičenec do subvencioniranega prevoza dijakov in študentov je vlagatelj, ki ima bivališče najmanj 2 km oddaljeno od kraja izobraževanja in ima status:

- dijaka;
- udeleženca izobraževanja odraslih, ki se izobražuje po javno veljavnih programih poklicnega, srednjega in višjega strokovnega izobraževanja, če ni v delovnem razmerju, ni prijavljen kot brezposelna oseba ali se ne izobražuje v skladu s predpisi o urejanju trga dela do dopolnjenega 26. leta starosti;
- študenta, ki ni zaposlen.

Do nakupa subvencionirane mesečne vozovnice imajo pravico upravičenci, ki med izobraževanjem dnevno potujejo od kraja stalnega ali začasnega bivališča do kraja izobraževanja in nazaj. Do nakupa subvencionirane vozovnice za 10 voženj na mesec imajo pravico vsi upravičenci, predvsem pa je namenjena tistim upravičencem, ki med izobraževanjem bivajo v kraju izobraževanja. Obe subvencionirani vozovnici sta lahko enosmerni.

Upravičenci imajo pravico do nakupa subvencionirane mesečne vozovnice v medkrajevnem avtobusnem in železniškem prometu v 2. razredu potniškega vlaka, v mestnem prometu pa le v primeru, da je sklenjena pogodba med upravljavcem mestnega linijskega prevoza potnikov in ministrstvom, pristojnim za promet.

Za dijake in udeležence izobraževanja odraslih se subvencionirajo prevozi v obdobju od 1. 9. do 30. 6. tekočega šolskega leta, za študente pa od 1.10. do 30.9. tekočega študijskega leta. Pri tem za študente velja, da so mesečne vozovnice subvencionirane v obdobju od 1.10. do 30.6. tekočega študijskega leta. Vozovnice za 10 voženj na mesec za študente pa v obdobju od 1.7. do 31.7. in od 1.9. do 30.9. tekočega šolskega leta. Subvencionirana vozovnica velja za mesec, za katerega je bila izdana in velja še prvi šolski dan v naslednjem mesecu.

Pridobitev vozovnice

Vlagatelj mora pred izdajo vozovnice izvajalcu subvencioniranih prevozov predložiti vlogo za izdajo subvencionirane vozovnice. Vzorec vloge je dostopen na portalu subvencij <http://subvencije.ijpp.si>, na spletnih straneh ministrstva, pristojnega za promet, na spletnih straneh ministrstva, pristojnega za šolstvo, na prodajnih mestih oziroma spletnih straneh izvajalcev ter kot priloga tega pravilnika. Vloga

vsebuje podatke o vlagatelju, podatke o statusu vlagatelja v obdobju koriščenja subvencije prevoza, ki ga mora potrditi izvajalec vzgojno-izobraževalnega programa ter podatke o relaciji oziroma relacijah prevoza.

V kolikor se podatki iz vloge v tekočem šolskem ali študijskem letu ne spreminjajo, je vlagatelj dolžan vlogo predložiti le takrat, ko na podlagi predložene vloge ministrstvo, pristojno za promet, odloča o pravici vlagatelja do subvencioniranega prevoza. Na podlagi dodeljene pravice do subvencioniranega prevoza, lahko upravičenec z nakupom vozovnice za določeno obdobje, uveljavljanja pravico do subvencioniranega prevoza. Za vsako spremembo podatkov, ki vpliva na uveljavljanje pravice do subvencioniranega prevoza, mora upravičenec, v roku pet delovnih dni od nastanka spremembe, podati novo vlogo, ki nadomesti predhodno vlogo.

Veljavna vloga za izdajo subvencionirane vozovnice v šolskem oziroma študijskem letu je lahko samo ena. Izjemoma lahko vlagatelj v šolskem oziroma študijskem letu predloži več vlog in sicer:

- kadar je v skladu s tretjim in četrnim odstavkom 114.b člena zakona, upravičen do subvencionirane vozovnice in vozovnice za deset voženj na mesec;
- v primeru opravljanja praktičnega izobraževanja, ki je del izobraževalnega procesa, pod pogojem, da vlagatelj predloži potrdilo vzgojno-izobraževalnega ali visokošolskega zavoda, iz katerega sta razvidna naslov, obdobje opravljanja praktičnega izobraževanja in število dni opravljanja praktičnega izobraževanja v tednu;
- v primeru, ko vlagatelj na podlagi sklepa sodišča prebiva na različnih naslovih.

O pravici do več subvencioniranih vozovnic odloča ministrstvo.

Kadar ima upravičenec veljavnih več vlog, mora nakup in plačilo vozovnic izvesti za vsako vlogo posebej.

Vrste in cene vozovnic

Vozovnica je lahko subvencionirana *mesečna* vozovnica oziroma subvencionirana *vozovnica za deset voženj na mesec*. Upravičenci do subvencioniranega prevoza imajo pravico do nakupa subvencionirane mesečne, polletne in letne vozovnice. Vozovnica je lahko enosmerna.

Upravičenec plača subvencionirano *mesečno* vozovnico po enotni subvencionirani ceni, glede na razred oddaljenosti:

1. razred oddaljenosti – upravičenec potuje na razdalji od 2 km do vključno 60 km;
2. razred oddaljenosti – upravičenec potuje na razdalji več kot 60 do vključno 90 km;
3. razred oddaljenosti – upravičenec potuje na razdalji več kot 90 km.

Za nakup subvencionirane *vozovnice za 10 voženj na mesec* velja enotna cena, ne glede na dolžino relacije na kateri upravičenec potuje.

Upravičenec lahko namesto subvencionirane mesečne vozovnice uveljavlja pravico do subvencionirane polletne oziroma letne vozovnice. Polletne vozovnice za dijake so za obdobje od 1. 9. do 31. 1. in od 1. 2. do 30. 6. oziroma letne vozovnice za obdobje 1. 9. do 30. 6. tekočega šolskega leta. Polletne vozovnice za študente so za obdobje od 1. 10. do 31. 1. in od 1. 2. do 30. 6., letna vozovnica pa za obdobje od 1. 10. do 30. 6. tekočega študijskega leta.

VRSTA VOZOVNICE	2013/14				
	MESEČNA VOZOVNICA	POLLETNA VOZOVNICA		LETNA VOZOVNICA	
		4 MESECE	5 MESECEV	ŠTUDENTI 9 MESECEV	DIJAKI - 10 MESECEV
Vozovnica za 10 voženj na mesec	20	70,00	87,50	135,00	150,00
1 RAZRED: od 2 km do 60 km	25	90,00	112,50	180,00	200,00
2 RAZRED: več kot 60 km do vključno 90 km	35	130,00	162,50	270,00	300,00
3 RAZRED: več kot 90 km	55	210,00	262,50	450,00	500,00

Cena enosmerne subvencionirane vozovnice, ki jo plača upravičenec, je enaka ceni subvencionirane vozovnice.

Za upravičence s statusom študenta v študijskem letu 2012/13 za nakup mesečne vozovnice za deset voženj v mesecu septembru 2013 velja cena 15 EUR.

Kombinirane vozovnice

Pri subvencioniranju mesečnih vozovnic velja načelo enkratnega nakupa vozovnice, ki pomeni, da lahko upravičenec v enem mesecu za relacijo med vstopnim postajališčem, ki je najbližje stalnemu prebivališču oziroma bivališču v času izobraževanja upravičenca, in izstopnim postajališčem, ki je najbližje izobraževalni ustanovi upravičenca, kupi le eno vozovnico.

V primeru, da direktna povezava med vstopnim postajališčem, ki je najbližje stalnemu prebivališču oziroma bivališču v času izobraževanja upravičenca, in izstopnim postajališčem, ki je najbližje izobraževalni ustanovi, ne obstaja, lahko upravičenec prejme več vozovnic, katerih relacije se med seboj logično navezujejo in ne prekrivajo.

Vlagatelj mora ob predložitvi vloge, na podlagi katere ministrstvo, pristojno za promet, odloča o pravici vlagatelja do subvencioniranega prevoza, pri prvem nakupu kombinirane vozovnice posredovati vlogo prvemu izvajalcu medkrajevnega prometa (novost v novem šolskem/študijskem letu je, da kopijo vloge ni potrebno posredovati preostalim izvajalcem, ki so tudi navedeni na vlogi).

V primeru kombinirane ali enosmerne vozovnice, plača upravičenec ceno vozovnice, ki je določena z dolžino relacije v eno smer in pripadajočim razredom oddaljenosti, le prvemu izvajalcu prevoza. Vsak naslednji izvajalec je dolžan preveriti ustreznost višine cene, ki jo je plačal upravičenec za celotno relacijo od kraja bivanja do kraja izobraževanja in mu v primeru premalo zaračunane cene zaračunati razliko.

Prodajalec kombinirane ali enosmerne vozovnice mora ob izdaji vozovnice upravičencu izdati Potrdilo o izdani vozovnici. Na osnovi potrdila o izdani vozovnici ima upravičenec v primeru kombinirane ali enosmerne vozovnice pravico pridobiti vozovnice za preostale medkrajevne relacije iz vloge brez doplačila, razen v primeru, ko naslednji prodajalec vozovnice ugotovi, da skupna dolžina potovanja povzroči preskok zaračunane dolžine potovanja in posledično cene vozovnice, ki jo plača upravičenec, v naslednji razred oddaljenosti. Prodajalec vozovnice je v tem primeru dolžan upravičencu obračunati razliko do prave cene.

Upravičencu, ki uveljavlja pravico do subvencionirane vozovnice za medkrajevni avtobusni oziroma železniški promet v kombinaciji z uveljavljanjem pravice do subvencionirane vozovnice za mestni promet, se cena subvencionirane vozovnice poveča za višino doplačila za mestni promet, ki ne presega

15 eurov (za posamezni mestni promet). Natančna cena doplačila upravičenca za mestni promet se definira v pogodbi med ministrstvom, pristojnim za promet in upravljavcem mestnega prometa.

Upravičenec plača vozovnico prvemu izvajalcu subvencioniranega prevoza za relacijo, ki jo izvaja. Upravičenec lahko pri izvajalcu medkrajevnega prevoza izvede tudi doplačilo za mestni promet, pri tem pa je zahtevano, da se doplačilo za mestni promet izvede za isto obdobje, kot je bilo izvedeno plačilo za medkrajevno vozovnico.

Upravičenec lahko uveljavlja pravico do subvencionirane polletne ali letne vozovnice za mestni promet le na osnovi v istem obdobju veljavne polletne ali letne vozovnice za medkrajevni promet.

Vračilo vozovnice

Upravičenec lahko vrne neuporabljeno vozovnico pred začetkom veljavnosti vozovnice oziroma na dan nakupa. Upravičencu se vrne celotni znesek plačila na način, kot je to določeno v splošnih in posebnih pogojih izvajalca.

Vračila mesečnih vozovnic v času veljavnosti vozovnice niso možna. Vračilo polletne ali letne vozovnice v času veljavnosti se izvede z zadnjim dnevom tekočega meseca, upravičencu se vrne plačilo v sorazmernem deležu za neizkoriščene mesece. Upravičencu se vrne znesek plačila v višini razlike med zneskom plačila upravičenca za polletno ali letno vozovnico in ceno mesečne vozovnice oziroma mesečne vozovnice za 10 voženj, ki jo plača upravičenec in je določena v 6. in 9. členu Pravilnika o določanju cen subvencioniranega prevoza, za mesece dejanske uporabe vozovnice.

Sprememba vozovnice

V primeru okoliščin, ki vplivajo na spremembo predvidene relacije potovanja, mora upravičenec ponovno izpolniti vlogo. Na podlagi spremenjene vloge lahko zahteva preklic prejšnje vloge in izdanih vozovnic. Prodajalec na podlagi novih podatkov izda novo vozovnico z ustrezno veljavnostjo ter doplačilom, če se spremeni razred oddaljenosti.

Izguba, kraja vozovnice

Duplikat vozovnice nadomesti že kupljeno izgubljeno oziroma ukradeno vozovnico. Upravičenec mora plačati materialne stroške izdaje nadomestne vozovnice skladno s pravili prevoznika.

Zloraba pravice do subvencioniranega prevoza

Upravičenec, ki je zlorabil pravico do subvencioniranega prevoza, izgubi to pravico za tekoče šolsko oziroma študijsko leto. Med zlorabe pravice do subvencioniranega prevoza se šteje:

- nakup dveh ali več vozovnic, razen kombiniranih vozovnic,
- ponarejanje dokumentov glede upravičenosti,
- ponarejanje vozovnice,
- uporaba vozovnice z neresničnimi podatki,
- neveljavnost vozovnice,
- podajanje neresničnih podatkov na vlogi.

Ugodnosti

Upravičenci, ki so izvedli nakup letne vozovnice ali dveh polletnih vozovnic oziroma letne vozovnice za 10 voženj ali dveh polletnih vozovnic za 10 voženj so upravičeni do istovrstnih brezplačnih mesečnih vozovnic na enaki relaciji in v obdobju od 1.7. do 31.8..

Upravičenci, ki so izvedli nakup polletne vozovnice oziroma polletne vozovnice za 10 voženj so upravičeni do ene istovrstne brezplačne mesečne vozovnice na enaki relaciji in sicer v obdobju od 1.7. do 31.8..

Dijaki oziroma udeleženci izobraževanja odraslih, ki so izvedli nakup 10 mesečnih vozovnic oziroma 10 vozovnic za 10 voženj in študentje, ki so izvedli nakup 9 mesečnih vozovnic oziroma 9 vozovnic za 10 voženj, so upravičeni do istovrstnih brezplačnih mesečnih vozovnic na enaki relaciji in v obdobju od 1.7. do 31.8..